

BOKFÖRINGS- LAGEN

-en presentation

Information om den nya lagen.

BFN

BOKFÖRINGSNÄMNDEN

KORT OM BOKFÖRINGSNÄMNDEN

BFN är en statlig myndighet som...

...ansvarar för utvecklandet av god redovisningssed.

BFN är statens expertorgan på redovisningsområdet...

...och samarbetar med andra normgivare.

Bokföringsnämnden (BFN) är en myndighet under regeringen med egen instruktion och eget anslag.

BFN har ansvaret för utvecklandet av god redovisningssed i företagens bokföring och offentliga redovisning. Detta sker bland annat genom att nämnden ger ut allmänna råd och informationsmaterial inom sitt ansvarsområde.

BFN är statens expertorgan på redovisningsområdet. Nämnden och dess kansli biträder regeringskansliet i redovisningsfrågor, deltar i utredningar inom kommittéväsendet samt yttrar sig över författningsförslag. En annan viktig uppgift för nämnden är att avge yttranden till domstolar om vad god redovisningssed innebär i olika avseenden.

BFN samarbetar även med andra normgivande organ på redovisningsområdet.

NY BOKFÖRINGSLAG

*En ny bokföringslag
den 1 januari 2000*

Riksdagen antog i november 1999 en *ny bokföringslag* (1999:1078; BFL). Den nya lagen ersätter 1976 års bokföringslag och ska tillämpas från och med den 1 januari 2000 med vissa undantag. Den här informationsbroschyren vänder sig till den som snabbt vill få en överblick av huvuddragen i den nya lagen.

I broschyren behandlas de viktigaste avsnitten i BFL under rubrikerna Kretsen av bokföringsskyldiga, Räkenskapsår, Bokföringsskyldighet, Verifikationer, Löpande bokföring, Årsredovisning och årsbokslut samt Förvaring och arkivering av räkenskapsinformation.

KRETSEN AV BOKFÖRINGSSKYLDIGA

*Bokföringsskyldighet för
juridiska personer...*

Aktiebolag, ekonomiska föreningar och handelsbolag är bokföringsskyldiga även om de inte bedriver näringsverksamhet.

*...inklusive stiftelser och
ideella föreningar m.fl.*

Stiftelser, ideella föreningar och vissa andra juridiska personer, som t.ex. samfällighetsföreningar, är som huvudregel bokföringsskyldiga antingen om de bedriver näringsverksamhet eller har tillgångar som överstiger vissa i BFL angivna gränobelopp. För bl.a. ideella föreningar gäller den nya lagen från och med den 1 januari 2001, med undantag för de föreningar som tidigare varit bokföringsskyldiga. Sistnämnda ska tillämpa den gamla lagen för räkenskapsår som inlemts före den 1 januari 2001.

*Bokföringsskyldighet
för fysiska personer
och dödsbon...*

Fysiska personer och dödsbon är bokföringsskyldiga endast om de bedriver näringsverksamhet. Ägande eller brukande av en fastighet som skattemässigt räknas som näringsfastighet är alltid att anse som näringsverksamhet. Fysiska personer som inte har varit bokföringsskyldiga enligt den gamla lagen och som skulle vara bokföringsskyldiga enligt BFL endast därför att de äger eller brukar en näringsfastighet är dock bokföringsskyldiga först från och med den 1 januari 2001.

...inklusive jordbrukare.

Även den som äger eller brukar en jordbruksfastighet är bokföringsskyldig enligt BFL. För dessa gäller lagen från och med den 1 januari 2001. Samtidigt upphör jordbruksbokföringslagen att gälla.

Läs tabell!

För den som vill veta mer om vilka som är bokföringsskyldiga finns en tabell på sista uppslaget.

RÄKENSKAPSÅR

*Normalt 12 månader,
kalenderår, eller...*

Ett räkenskapsår omfattar normalt tolv månader. Vissa bokförings-
skyldiga, t.ex. fysiska personer, ska ha kalenderår som räkens-
kapsår.

*...brutet räkenskapsår
men...*

Andra företag, som t.ex. aktiebolag och ekonomiska föreningar, får
tillämpa annat räkenskapsår än kalenderår (brutet räkenskapsår).
Brutet räkenskapsår ska omfatta tiden den 1 maj – den 30 april, den
1 juli – den 30 juni eller den 1 september – den 31 augusti.

*...kortare eller längre
när t. ex...*

Om det finns synnerliga skäl, kan Riksskatteverket medge att annan
period av tolv hela månader får utgöra räkenskapsår.

*...bokföringsskyldigheten
inträder eller...*

När bokföringsskyldigheten inträder eller räkenskapsåret läggs om
får räkenskapsåret omfatta kortare tid än tolv månader eller utsträckas
till att omfatta högst arton månader.

...upphör.

Räkenskapsåret får också kortas av om bokföringsskyldigheten upp-
hör.

Om ett företag tillämpar brutet räkenskapsår utan att ha rätt till det,
får skattemyndigheten förelägga företaget att lägga om räkenskapsåret
till kalenderår. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

BOKFÖRINGSSKYLDIGHET

*Bokföringsskyldighet för
juridiska personer...*

Bokföringsskyldigheten för andra juridiska personer än dödsbon
avser *all verksamhet* som bedrivs inom den juridiska personen.

*...och enskilda
näringsidkare m.fl.*

En *enskild näringsidkares bokföring* ska avse hans eller hennes
näringsverksamhet. Åtskillnad måste därför göras mellan närings-
idkarens privata ekonomi och näringsverksamheten. Bokföringen ska
omfatta samtliga affärshändelser i näringsverksamheten. Motsvarande
gäller för dödsbon.

*Bokföring för flera
verksamheter...*

Om en fysisk eller juridisk person *bedriver flera verksamheter*, ska
det som huvudregel finnas en enda bokföring för samtliga verk-
samheter som omfattas av bokföringsskyldighet. Om det finns sär-
skilda skäl och det är förenligt med god redovisningssed, får dock
den bokföringsskyldige ha en bokföring för varje enskild verksamhet.

...och för gemensamt bedriven verksamhet.

Bedriver flera bokföringsskyldiga *verksamhet gemensamt*, får de organisera verksamhetens bokföring gemensamt, om det är förenligt med god redovisningssed.

VERIFIKATIONER

För varje affärshändelse ska det finnas...

För varje affärshändelse ska det finnas en verifikation. En *affärshändelse* är alla förändringar i storleken och sammansättningen av ett företags förmögenhet som beror på företagets ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar, uppkomna fordringar och skulder samt egna tillskott till och uttag ur verksamheten av pengar, varor eller annat.

...en verifikation som...

Med *verifikation* avses de uppgifter som dokumenterar en affärshändelse eller en vidtagen justering i bokföringen.

...ska bevaras.

Om den bokföringsskyldige har *tagit emot en uppgift* om en affärshändelse, ska denna användas som verifikation. Verifikationen ska bevaras i det skick den hade när den kom den bokföringsskyldige tillhanda.

Gemensam verifikation....

För likartade affärshändelser och vid kontantförsäljning av varor och tjänster får under vissa förhållanden en *gemensam verifikation* användas.

...och hänvisningsverifikation.

En verifikation kan även utgöras av en *hänvisningsverifikation*. Detta kan bli aktuellt om de mottagna uppgifterna är av en sådan art att man inte vill att de ska ingå bland verifikationerna utan vill förvara dem på ett annat och kanske mer betryggande sätt.

Uppgifter i en verifikation

En verifikation ska *inhålla* uppgift om när den sammanställdes, när affärshändelsen har inträffat, vad denna avser, vilket belopp den gäller och vilken motpart den berör. I förekommande fall ska verifikationen även innefatta upplysningar om handlingar eller andra uppgifter som har legat till grund för affärshändelsen samt var dessa finns tillgängliga.

LÖPANDE BOKFÖRING

Presentation i registreringsordning och i systematisk ordning

Alla affärshändelser ska bokföras. Bokförda affärshändelser ska kunna presenteras i registreringsordning (grundbokföring) och i systematisk ordning (huvudbokföring) så att det är möjligt att kontrollera fullständigheten i bokförda poster samt överblicka verksamhetens förlopp, ställning och resultat.

Kontanta in- och utbetalningar...

Kontanta in- och utbetalningar ska som huvudregel bokföras senast påföljande arbetsdag. Om det finns särskilda skäl och det är förenligt med god redovisningssed, får undantag från denna regel göras.

...och andra affärshändelser.

Andra affärshändelser än kontanta in- och utbetalningar ska bokföras så snart det kan ske. Även här får man göra undantag om det finns särskilda skäl och det är förenligt med god redovisningssed.

Bokslutstransaktioner...

Sådana poster som är nödvändiga för att bestämma räkenskapsårets intäkter, kostnader och finansiella ställning (*bokslutstransaktioner*) ska bokföras i samband med att den löpande bokföringen avslutas.

...och sidoordnad bokföring.

Konton över tillgångar, avsättningar och skulder ska specificeras i en *sidoordnad bokföring* i den utsträckning det behövs för att ge tillfredsställande kontroll och överblick.

Vissa företag får tillämpa...

Kontantmetoden får tillämpas av företag vars nettoomsättning normalt inte överstiger tjugo prisbasbelopp (738 000 kr år 2001) och som inte är skyldiga att upprätta årsbokslut eller årsredovisning. Metoden innebär att dessa företag kan dröja med att bokföra fordringar och skulder till dess att betalning sker, om det står i överensstämmelse med god redovisningssed.

...kontantmetoden.

Också *andra företag* kan dröja med att bokföra fordringar och skulder till dess att betalning sker, om det förekommer endast ett mindre antal fakturor och andra handlingar samt fordringarna och skulderna enligt dessa inte uppgår till avsevärda belopp.

I de fall kontantmetoden tillämpas ska samtliga obetalda fordringar och skulder bokföras i samband med räkenskapsårets utgång.

ÅRSREDOVISNING OCH ÅRSBOKSLUT

Den löpande bokföringen avslutas med...

Den löpande bokföringen ska normalt avslutas med en årsredovisning *eller* ett årsbokslut.

...en årsredovisning...

En *årsredovisning* ska upprättas enligt bestämmelserna i årsredovisningslagen. En årsredovisning består av en resultaträkning, en balansräkning, noter, en förvaltningsberättelse samt i vissa fall en finansieringsanalys.

...eller ett årsbokslut...

Företag som inte är skyldiga att upprätta årsredovisning ska normalt avsluta den löpande bokföringen med ett *årsbokslut*. Årsbokslutet består av en balansräkning, en resultaträkning samt noter.

...i aktiebolag m.fl.,...

Aktiebolag, ekonomiska föreningar och sådana handelsbolag i vilka en eller flera juridiska personer är delägare ska alltid upprätta en årsredovisning.

...stiftelser,...

Bokföringsskyldiga stiftelser ska som huvudregel upprätta en årsredovisning.

...enskilda näringsidkare och ideella föreningar...

Enskilda näringsidkare, ideella föreningar och de flesta handelsbolag är, beroende på olika gränsvärden, i vissa fall skyldiga att upprätta en årsredovisning och i vissa fall ett årsbokslut.

...men undantag finns.

Företag som inte är skyldiga att upprätta en årsredovisning behöver inte heller avsluta den löpande bokföringen med ett årsbokslut, om företagets omsättning normalt inte överstiger 20 prisbasbelopp.

Läs tabell!

För den som vill veta mer om vilka som ska avsluta den löpande bokföringen och på vilket sätt den skall avslutas finns en tabell på sista uppslaget.

FÖRVARING OCH ARKIVERING AV RÄKENSKAPSinFORMATION

Räkenskapsinformation ska...

Med begreppet *räkenskapsinformation* avses t.ex. verifikationer, löpande bokföring, viktiga avtal, årsbokslut, årsredovisning samt kontoplan och andra uppgifter som visar hur bokföringen är organiserad.

...bevaras i viss form och ...

Räkenskapsinformation ska *bevaras* i vanlig läsbar form (dokument), i mikroskrift som kan läsas med förstoringshjälpmedel eller i annan form som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel (maskinläsbart medium) och som genom omedelbar utskrift kan tas fram i vanlig läsbar form eller som mikroskrift.

...man skiljer på mot-tagen information...

Dokument, mikroskrift och maskinläsbart medium med räkenskapsinformation som *företaget har tagit emot från någon annan* ska bevaras i det skick materialet hade när det kom till företaget.

...och egenupprättad.

Dokument, mikroskrift och maskinläsbart medium med räkenskapsinformation som *företaget självt har upprättat* ska bevaras i det skick materialet fick när det sammanställdes.

All räkenskapsinformation ska bevaras i Sverige...

All räkenskapsinformation ska vara varaktig och lätt åtkomlig i Sverige under tio år. Informationen ska bevaras i ordnat skick och på betryggande och överskådligt sätt.

...tillsammans med maskinutrustning och system i 10 år...

Om bokföringen är datorbaserad ska också *maskinutrustning och system* som behövs för att kunna presentera räkenskapsinformationen i vanlig läsbar form eller mikroskrift hållas tillgängliga i Sverige under tio år.

...med undantag för vissa filialer,...

Huvudregeln om förvaring i Sverige gäller inte bokföring som avser verksamhet som ett företag bedriver genom en *filial* utomlands, om företaget är bokföringsskyldigt där.

...maskinläsbara medier efter tillstånd...

Om särskilda skäl föreligger kan *skattemyndigheten ge tillstånd* till placering utomlands av maskinläsbara media som används för att bevara räkenskapsinformation under förutsättning att den bokföringsskyldige har terminalåtkomst till sitt bokföringssystem och kan ta fram räkenskapsinformationen i vanlig läsbar form i Sverige.

...och pappers-
verifikationer under
begränsad tid.

Verifikationer i vanlig läsbar form får *tillfälligt förvaras utomlands*, om det finns särskilda skäl och det är förenligt med god redovisningssed.

Förstöring efter
överföring...

Ett *maskinläsbart medium* som används för förvaring av räkenskapsinformation får *förstöras*, om räkenskapsinformationen på ett betryggande sätt i stället överförs till annan tillåten form för bevarande.

...men i vissa fall först
fr.o.m. 4:e året om inte...

Har företaget tagit emot räkenskapsinformation från någon annan, gäller dock reglerna om förtida förstöring efter överföring först fr.o.m. det fjärde året efter utgången av det kalenderår då räkenskapsåret avslutades.

...tillstånd getts.

Om det finns särskilda skäl får skattemyndigheten, i andra fall än de som angivits ovan, ge tillstånd att räkenskapsinformation får *förstöras före arkiveringstidens utgång*.

MER INFORMATION

På www.bfn.se...

Denna informationsbroschyr redogör endast för huvuddragen i BFL.

...finns BFNs allmänna
råd och...

För den som är intresserad av att veta skillnaderna mellan den gamla bokföringslagen och den som trädde i kraft den 1 januari 2000 har BFN givit ut en informationsbroschyr NY BOKFÖRINGSLAG – *viktiga nyheter*.

...vägledningar.

BFN ger successivt ut kompletterande allmänna råd med tillhörande vägledningar till bestämmelserna i den nya bokföringslagen. Dessa finns tillgängliga på nämndens webbplats www.bfn.se och kan även beställas från nämndens kansli.

Se även årsredovisnings-
lagen

I framför allt *årsredovisningslagen* finns bestämmelser som talar om *hur* årsredovisningen och årsbokslutet ska se ut.

VERKSAMHET	BOKFÖRINGS- SKYLDIGHET	AVSLUTA RÄKENSKAPERNA
Fysiska personer		
1) Enskild näringsidkare som normalt omsätter högst 20 PB ¹ och som inte är moderföretag	JA	NEJ
2) Enskild näringsidkare som normalt omsätter mer än 20 PB eller som är moderföretag men som inte har fler än tio anställda ² och heller inte har ett nettovärde på tillgångarna i verksamheten som överstiger 24 mkr ³	JA	ÅRSBOKSLUT
3) Andra enskilda näringsidkare än 1) och 2)	JA	ÅRSREDOVISNING
Juridiska personer		
4) Aktieföretag	JA	ÅRSREDOVISNING
5) Ekonomiska föreningar	JA	ÅRSREDOVISNING
6) Handelsbolag som normalt omsätter högst 20 PB, inte har någon juridisk person som delägare och heller inte är moderföretag	JA	NEJ
7) Handelsbolag som normalt omsätter mer än 20 PB eller som är moderföretag men som inte har någon juridisk person som delägare, inte har fler än tio anställda och heller inte har ett nettovärde på tillgångarna i verksamheten som överstiger 24 mkr ³	JA	ÅRSBOKSLUT
8) Andra handelsbolag än 6) och 7)	JA	ÅRSREDOVISNING
9) Stiftelser (andra än i 10 och 11) som: a) bedriver näringsverksamhet, eller b) är moderstiftelser, eller c) är insamlingsstiftelser, eller d) är kollektivavtalsstiftelser, eller e) har bildats av eller tillsammans med staten, en kommun eller ett landsting, eller f) är pensions- eller personalstiftelser, eller g) har tillgångar vars marknadsvärde överstiger 10 PB	JA	ÅRSREDOVISNING

VERKSAMHET	BOKFÖRINGS- SKYLDIGHET	AVSLUTA RÄKENSKAPERNA
10) Stiftelser som uteslutande får använda sina tillgångar till förmån för medlemmar av en viss eller vissa släkter och som endast uppfyller g) under 9)	JA	ÅRSBOKSLUT
11) Stiftelser vilkas tillgångar får användas endast till förmån för bestämda fysiska personer	NEJ	NEJ
12) Andra stiftelser än 9), 10), och 11)	NEJ ⁴	NEJ
13) Ideella föreningar ⁵ som inte bedriver näringsverksamhet, inte har tillgångar vars marknadsvärde överstiger 30 PB och heller inte är moderföretag	NEJ	NEJ
14) Ideella föreningar som bedriver näringsverksamhet eller har tillgångar vars marknadsvärde överstiger 30 PB men som normalt omsätter högst 20 PB och inte är moderföretag	JA	NEJ
15) Ideella föreningar som bedriver näringsverksamhet eller har tillgångar vars marknadsvärde överstiger 30 PB och som normalt omsätter mer än 20 PB eller är moderföretag men som inte har fler än 10 anställda och heller inte har ett nettovärde på tillgångarna i verksamheten som överstiger 24 mkr ³	JA	ÅRSBOKSLUT
16) Andra ideella föreningar än 13) - 15)	JA	ÅRSREDOVISNING

¹ Ett prisbasbelopp (PB) är för år 2001 lika med 36 900 kr

² Medeltal för de två senaste räkenskapsåren

³ I fråga om moderföretag gäller att gränsvärdena för antalet anställda respektive nettovärdet på tillgångarna avser det sammanlagda antalet/nettovärdet för koncernföretagen

⁴ Dessa stiftelser är dock skyldiga att föra räkenskaper enligt stiftelselagen

⁵ Vad som sägs om ideella föreningar gäller även för samfällighetsföreningar samt viltvårds- och fiskevårdsområdesföreningar

”BOKFÖRINGSLAGEN – EN PRESENTATION”
UTGIVEN I FEBRUARI 2001 AV BOKFÖRINGSNÄMNDEN, BOX 7831, 103 98 STOCKHOLM

BFN

BOKFÖRINGSNÄMNDEN

www.bfn.se